

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagyhelyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Szombaton.Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
skeméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítatik.Hirdetések elfogadtatnak Gallia
Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zeisler
hirdetési irodájában. (Pest, Király-
útcza 60. sz.)

A himlő járvány városunkban.

Városunk közegészségi viszonyai az elmúlt év második felében meglehetősen kedvezőtlenek voltak; nyáron szokatlan nagy mérvben uralgott a gonosz váltóláz, s a mint az őszi eszések beálltával alább hagyott, kezdett mutatkozni a himlő. Eleinte csak szórványosan, majd sűrűbben jelentkezett, míg egy hó óta határozottan járvány alakot öltött.

Az első himlő esetek a cigány városban fordultak elő, mintha e ronda városrész még rondább lakóival valami privilegiummal birna ily nemű calamitásokra; innen mindinkább terjedve, mindinkább nagyobb tért foglalt, míg végre most már a város legkülönbözőbb részeiben, nemkülönben a várost környező tanyákon rendre kívánja szerencsétlen áldozatait.

Ha valakit a kíváncsiság a cigány város putrijai közé vezetne, ott láthatná a nyomorult cigány-faj még nyomorultabb ifjú nemzedékét a putrikban, vagy ha történetesen a nap felsűt, azok előtt csoportosan guggolni, arcukon a még eleven piros ragya hegg-foltokkal; szegények nagyon meg vannak viselve, az ádáz ellenség elég kiméletlenül bánt el velök; kinek a szemét ütötte ki, kinek orrán vagy arcán hagyott hátra mély sebet, de irigyelni való jó fogaikon nem ejthetett esorbát, rágnak azokkal egyaránt mindenféle rághatót és nem rághatót, és gyomorgörestől nem is tartanak. — Bizony különös és sajátságos népség ez! ezer év *) meg sem látszik rajtok, azóta mit sem változtak, mintha csak a mult héten jöttek volna Egyiptomból és telepedtek volna le itt a város közelében; kiáltó élő gúnyját képezik a civilizációnak és mindinkább terjedő humanizmusnak, nem fog ez rajtok semmit, és még mindig többre becsülnek egy döglött pulykát, mit jóízűen elköltének, mint az alkotmányos polgár szép jogát! — Ős eredetiségükkel azonban megtartották erkölcsi sülyedtségüket, mi a faj elsatnyulását és bámulatos szaporaságuk mellett is annak okvetlen bekövetkező végelpusztulását vonandja maga után.

Nem ok nélkül tettük e kitérést, sőt szándékunk a rendőrség figyelmét azon anomáliára irányozni, hogy létezik a város egyik végén egy oly terület, hol különféle okok közreműködése és egészségrendőri óvszabályok mellőzése miatt akár mely járvány, úgy keletkezésére, mint ki-

terjedésére minden alkalommal bő anyagot és kedvező viszonyokat készen talál.

A cigány nem részesíti gyermekeit a védhimlő ojtás jótékonyosságában, s innen van aztán, hogy ha egy gyermek himlőt kap, nyomban elharapózik és tömegesen jelentkezik a nyavalya.

De legyünk igazságosak és valljuk be, hogy e tekintetben a mi népünk se áll sokkal előbb, valljuk be őszintén, mert úgy igaz, hogy sok százával vannak és nem épen a legszegényebb sorsúak közül, kik gyermekeik védhimlővel beojtását, részint vétkes hanyagságból, részint szeretetlenségből elmulasztják; a nyári hónapokban, midőn a tisztí orvosok ingyen minden díj nélkül eszközlik az ojtásokat, alig megy néhány százra az ojtottak száma, holott pár ezerre kellene mennie. Pedig nem tudatlanságból történik e mulasztás!, a nép ismeri a szörnyű nyavalya veszélyességét és irtózik tőle, de hihetlenségig megy közönyössége saját jó volta iránt is, és csak akkor fél a bajtól, ha szemével látja.

Valóban, az ember nem tudja hányadán van oly anyával, ki siratja gyermekét, mikor a himlő kiragadta karjai közül és, mégis restelte azt a fáradságot, hogy beojtás végett az orvoshoz vigye. Vagy talán krokodil könyek lennének azok! Emlékezzünk a 66-iki himlő járványra, mikor egy családnál 6 gyermek közül 5 himlőben halt meg rövid 5 hét alatt; az elsőnek és másodiknak oda se néztek, marad még négy! a harmadiknál már megsokalták a temetkezési költséget, a negyediknél kezdtek sokalni az áldozatot, az ötödik áldozat már tizenhat éves szép leány volt, és a szerencsétlen apa, anya kezeiket törve kétségbe esve rohantak egyik orvostól a másikhoz, hogy a még meglevő 6-ik gyermeket ojtásuk be és mentsek meg a kérlelhetetlen haláltól. — Tanúlt-e a nép azóta? Aligha. Nem okúlt sem saját, sem szomszédja szerencsétlenségén, gyermekeiket a vétkes anyák ismét nem ojtották be, és az undok nyavalya ismét bő táplálékot talál pusztításában. Már hetek előtt a tisztí orvosok köztudomásra hozták, hogy minden vasárnap ojtani fognak, de tudtunkkal e felszólításnak semmi sikere nem volt; a himlőjárvány pedig azóta nem hogy szűnt volna, de sőt naponta terjed; az elmúlt hetekben négy felnőtt egyén halt bele, mind ifjú erőteljes egyének, kik előtt még egy egész munkás emberélet nyílt, és tudtunkkal jelenleg is több felnőtt férfiú, köztük egy 31 éves családapa súlyos himlő-beteg.

Az a kérdés támad, hogy a rendőrség vesztég nézheti-e, hogy az állampolgárok akár oktalan előítéletek, akár vétkes hanyagság

miatt egy gyilkos nyavalya áldozatául esenek, midőn módjában és hatalmában áll a bajt elkerülni és száz ember életet megmenteni? Nem szenved kérdést, hogy az államrendőrség ily esetben kényszer eszközöket is alkalmazhat a fenyegető veszély elhárítására és a polgárok egészségének és életének megóvására; és fön is tartjuk magunknak, hogy e fontos kérdéshez ha majdan a közeljövőben az újabb községi szervezettel egészségügyünk is örvedetesebb haladást tett, tüzetesen hozzájárjunk.

K. L.

Néhány szó a helybeli óvodai eljárásról.

E lap január hó 20-diki számában „néhány szó a helybeli kisedóvoda érdekében“ rovat alatt többek között ez is áll:

„Kötelességemnek tartom az Igazgatónót valamire figyelmeztetni. A napokban néhány kised szüleinek otthon azt mondta el, hogy a zsidók felfeszítették a Jézuskát. A néniük nekik ezt elbeszélte. Az intézetet úgy hiszem, mint hitfelekezet nélkülit állította fel a város. Egy ily intézetben se Jézusnak, se Mózesnek, se Mahomednek nincs helye, különösen pedig egy kisedóvodában.“

Az óvoda-vezető biztosítja Klauber tanító urat, hogy midőn eme intézet vezérletére vállalkozott, számot vetett magával, és ő, Klauber tanító úr figyelmeztetése nélkül is tudja — mily értelmet tulajdonít a közértelmesség a „hitfelekezet nélküli“ szónak.

Nem állhatja meg továbbá még azt is kimondani, kár volt Klauber tanító úrnak a jan. 8-dika és 20-dika közt eső időben a jelenleg 36 ovonczal megnépesült óvodát meg nem tekinteni, mert akkor meggyőződést szerezhetett volna magának arról, hogy figyelmeztetésére nincs szükség.

Tudomást szerezhetett volna magának arról is, hogy bár még csak 3 hetes az óvoda, de az értelmi fejlesztés körébe vágó eljárásnak „napirendje“ szakavatott előt már is felismerhető, melynek értelmében hétfőn iparműtani ismeretekről, — kedden földrajzi ismeretekről, — szerdán a kisedek korához mért számgyakorlatról vagy betűismertetésről, csütörtökön valamely erkölcsi tanítást magában foglaló történetkéről, pénteken a kis ember testrészeiről foly a társalgás, s szombaton ismétlő tartatik az egész heti társalgás felett.

Eszevehette volna azt is, hogy a testi nevelés is rendszeresen eszközöltetik, miután hétfőn mozgási rendgyakorlatok, kedden társasjátékok és szerdán tornai testgyakorlatok tartatnak; hogy csütörtökön újra a hétfői vétetik elő, pénteken a keddi foglalkozás és szombaton ismét a tornai gyakorlatok tartatnak meg.

Meghallhatta volna, hogy kis óvonczaim már imádkozni is tudnak, oly imát, mely minden hitfelekezetet megillet, dalolnak, verselnek, játszanak s gyermekded örömlükben észre sem veszik, hogy kis társaik között zsidó gyermekek is vannak.

Azonban Klauber tanító úr jó szándéka iránti kegyeletből, hadd idézzem ama napirendünkötől eltérő kis társalgást, mely az ő komoly figyelmeztetésének ártatlan okozójává lett.

Az óvoda megnyitásának első hetében a keresztény gyermekek bizalmas csevegés közt mondták el nekem, mit hozott nekik a karácsonyi Jézuska. Ekkor az első két zsidó gyermek egyike — Schindt Czili — azt mondá: „kérem néniük! a Julcsa (nővére) csüfolja a kis Jézust“; mire én azt feleltem: az nem szép! Nem szabad senkit csüfolni! Erre egy keresztény gyermek azt mondá: „de úgy-e néni! az igaz, hogy a zsidók feszítették fel azt a jó Jézuskát?“ „Ugy-e nem igaz!?“ vágott közbe a kis Czili — hisz én is zsidó vagyok!“ „De igaz!“ válaszoltam én az igazsághoz híven, „hanem azt nagyon régen, a ti elődeitek tették. Ti annak okai nem vagytok. A mostani zsidók testvéreink.“

*) Nincs még annyi, csak alig felényi; mert a cigányok Zsigmond királyunk ideit jöttek Magyarországra s fejedelmük a keresztységben Laczkó nevet nyert; kinek és a befogadó királynak emlékére maig is legkedveltebb a cigányoknál a Zsiga és Laczi keresztnev. Szerk.

Hogy a kis Czili csak azt vitte haza, a mit ő hinni nem akart, t. i. hogy csakugyan a zsidók feszítették meg Jézust — arról én nem tehetek! De hogy végnilylatkozatom is értékesíteni töreksem, mutatja az, hogy épen az az első két zsidó gyermek, több társaival annyira szeretnek az óvodában, hogy még este sem akarnak haza menni.

Klauber tanító úr ama indítványát, hogy az óvoda felügyeletét jó volna még egy két szakférfiúra is bizni, igen üdvösnek találom, sőt én is óhajtanám, hogy félévénként a városi gyűlés így hiteles tudomást szerezhetne működéséről. *)

Hisz az igazi jó nevelő, jó törekvésének jobb, — néha tán legjobb módját találhatja kijelölve egy szigorú, szakképzett egyentől eredt bírálatban. Egy jó nevelőnek csak a kivívott jó eredmény s az ebből folyó kiérdemelt elismerés szerezhethet örömet, csupán az fokozhatja nevelői buzgalmét.

Adja Isten, hogy esztendőre ilyenkor a helybeli lakók egyikének szívét se borítsa el többé az óvodai ügy iránti bizalmatlanság fagya, hanem töltse el keblüket eme közóhaj: „bár lenne eme 45,000 lélekből álló község minden város-részének egy egy óvodája!“

Erdélyi Erzsébet,
óvoda vezető.

Bál-krónika.

A kecskeméti iparegyület által rendezni szokott táncvizsgák mindig a legszebb emléket szokták maguk után hagyni a közönség keblében, s bizonyára nem csalódunk, ha ama hitünknek adunk kifejezést, hogy az ez évi augusztus hóban rendezendő ipar-műkiállítás javára nevezett egylet által f. hó január 20-án a helybeli népkör szép és kényelmes helyiségében tartott táncvizsga is egyike volt azon fényesen sikerült táncvizsgáknak, melyre nézve legesekélyebb nagytítás nélkül elmondható, miszerint semmi kívánni valót sem hagyott maga után hátra egyebet annál: vajha a táncolni és mulatni szerető közönség még több, ily szépen sikerült táncvizsgalomban vehetne részt az ideai farsang alatt!

A fényesen és izléssel diszitett táncsterem s ennek melléktermei zsúfolásig voltak telve rang- és pártkülönbség nélkül a legszebb közönséggel. Mindenki kedélyesen s fesztelenül mulatott, úgy hogy az egész bál, tekintve az otthonias jó kedvet és meglepedést, egy nagy családi estélyhez volt hasonlítható.

Valóban felette meg volnánk akadva, ha ezen táncestélyen megjelent diszes hölgykoszorúból bálkirálynét kellene fölemlitenünk, annyira igényt tarthatna erre az ott volt szépek mindenike; ugyanazért a többek közül csak a következőket emeljük ki:

*) Lapunk útján a közönség is szerezhetne ám! Szerk.

TÁRCSA.

Oh miért nem...

Villámaltan őszi felhő
Bánatok közt életem,
Hogy ha él az, a ki mint én,
Olyan bús s reménytelen.
Mint tavasszal nap sugára
Beragyogja az eget
Szép reményem tünderkertje
Ugy fénylett e szív felett...
Oh mi boldog voltam akkor,
Nem tudám, hogy álmodom, —
Azt hívém csak: mind valósul
Fényes álmom egykoron.
S ime megjött ébredésem,
Oh mi kínos érzet!
Romja van csak álmaimnak,
És az üdvnek vége lett.
Hajh! mi zord, sötét a lét így:
A világ egy sirverem,
S élő-holt én — benne búsan
Ébredésem könyezem.
Oh! miért nem vala hitem
S álmodásom végtelen,
Hogy csak üdvöd érezhetném
Édes álmom — szerelem!

Kelendi.

Farsangi élmények.

II.

(—t—) Különös, hogy valahányszor itt Kecskeméten a „Kecskeméti színház“ előtt elmegyek, (pedig ezután még gyakrabban elmegyek) akaratlannul is megakad a szemem az idéztem föliraton, s mindannyiszor eszembe jut máramarosi regényes utam egyik kieresztő helye — Visk, ahol meg ez van a templom homlokára írva: „Épült Visken“ — hogy tudja az utókor, miszerint a viski templom nem Kecskeméten, a kecskeméti színház pedig nem Visken épült, hanem — helyben...

Mindenek felett Horváth Döméné és özv. Deák Lászlóné ő nagyságai, — ez utóbbi mint a bál házi asszonya — kötésként le a közönség figyelmét szeretetreméltó, nyájas társalgási modorukkal; több ízben volt szerencsénk tapasztalni, hogy a fent tisztelt két úrnő megjelenése mindenütt a legjobb hatást idézi elő.

Továbbá a diszes hölgykoszorú között csillagokként ragyogtak: Fényfy Mathild, Herczeg Mari, Deák Mari, Körmöczy Aranka, John Agnes, Bagi Julianna, Tóbi Boross Juliska, Szabadi Lidika, Egyház Örszike, Nagy Teréz, Szél Zsuzsika és Ölvödi Julianna kisasszonyok; továbbá a Salamon és esongrádi Papp nővérek. A férjezett hölgyek közül: Zomboryné Fórián Irma úrnő; nemkülönb: Szél Imréné, Bátky Károlyné, az iparegyület házigondnokának neje Szöke Ferenczné, Dugárné Marton Eszter, Gálné Pataki Eszter, Ag Károlyné és Gyenesné Egyház Julianna asszonyok.

A diszes táncvizsga a legjobb kedv és meglepedés kíséretében reggeli 5 óra után ért véget.

Mielőtt referenci tisztünket végleg befejeznék, az igazság és méltányosság egyiránt parancsolják, hogy azokról is megemlékezzünk, kik ezen, valóban minden tekintetben fényesen sikerült táncestélyt rendezték, t. i. a rendező bizottságról s különösen annak derék elnöke Csörgény Imre s a bizottság egyik kiváló tagja Konrád Gyula urakról, kik tapintatteljes ügyességük és szorgalmuk által igen sokunk elismerését vívták ki maguk számára. Lehetetlen továbbá az élvezetes estvéért elismerést és köszönetet nem szavazni az egylet kitűnő buzgalom elnöke Katona Zsigmond úrnak is, kinek a vendégek iránti szép figyelme mindenki előtt méltán feltűnt. Több ily derék katonát a kecskeméti s magának szép jövőt joggal igénylő iparegyesületnek!

Leporelló.

Színház.

Midőn a múlt évi december elejével a jótékony természet könyörületességéből útezáinkon a sár szikla keménységűvé fagyott, a szintársulatra járt rossz napok is elmúltak s az egész december hónapi színi előadásokat folytonosan nagy számú közönség látogatta. Azt hitte volna az ember, hogy most már folytonosan így lesz, s a működő társulat csak úgy úszik a jólétben ezután; de miután a természetben minden csak mulandó, ez öröm sem tarthatott sokáig. A nagyobb mérvű pártfogolás, mintha csak szalmatűz lett volna, a decemberi lobb után kialudt, s a farsangon már csak hamu alá takart szikra mutatkozott, — az ment színházba, a ki bálba nem mehetett, vagy oda menni nem akart. Ez előtt egy hóval a „Két drótos tót“ előadása alkalmával is zsúfolásig tele volt

a színház; — most — bár drámai előadások ritkábban rendeztetnek, — Dobsa Lajos „Ötödik László“-ja is csak közép számú közönség jelenlétében került színre a múlt szombaton, január 20-án. Pedig bizony megnézhetnék volna! Nem akarjuk mondani, hogy e műelőadása a legszigorúbb igényeket is kielégítette — a világot sem; hanem számba véve körülményeinket, olyannak ítéljük azt, melylyel megelégedhetünk, s mely a működő társulatnak is becsületére válik. A czimszerepet Borsos úr sok gond és tanulmányal — a mellett szép sikerrel játszotta. Völgyiné Ronow Agnes, Borsosné Gara Mária, jó kezekben voltak. Hunyadi Lászlót Hetényi, Czilleit Völgyi György szabatosan személyesíték, s a mellékszereplők sem rontottak; s midőn ezért dicsérettel említhetjük meg őket, nem hallgathatjuk el, hogy a színlapokra kissé több gondot fordíthatnának. Midőn a színész magát a nemzeti nyelv apostolának, Thalia papjának nevezi, megkívánhatjuk tőle joggal, hogy a nemzeti nyelvet művelni, nem pedig rontani igyekezzék. Minő ortographia után szerkesztik az olyan színlapot, melyen p. o. ilyenek állanak: Hunyadi László lefejezése — a király nagy bátyja, miután a II-ik bérlet letelvént stb. nem tudjuk, de kérdezzük, vajon nem lehetne-e erre egy kis gondot fordítani? bizony lehetne ésk ellene is! s hogy jövőre másként lesz — elvárjuk.

Vasárnap január 21-én délután 5 órakor „nép-előadás.“ Színre került „Pater Ubryk“, közönség a leszállított árakhoz képest csekély. Este álarozos bál volt, mely annyiban volt nevezetes, hogy semmi nevezetes sem volt benne. Egy két ügyetlen maskarán kívül álarozos nem volt; ezek azonban inkább rontották a mulatságot, hogy sem elősegítették volna. De ha a társulatra egy kis anyagi haszon háramlott belőle — az egészet nem lehet okunk gáncsolni; különben is mai világban nem kell azért álarozos bálba menni, — hogy maszkokat lássunk; mert hiszen „bálban, bálon kívül, látni elég lárvát, senki sem mutatja valódi pofáját.“ Az egész világ egy nagy álarozos bál, és sokszor meg esik benne, ha tiszta ingöt vesz, legjobb barátját sem ismeri az ember!

Kedden, január 23-án harmadszor adatott „Páris romjai“, egyéb nevezetes nem volt benne, minthogy a hét órára kitűzött előadás majdnem 8 órakor kezdődött. Talán az érdemes publikum otthon maradt részét méltóztattak várni? De kár volt érte, — mikor úgy sem jött el.

Csütörtökön, január 25-én Ligeti Ida k. a. jutalmára adatott „II-ik Rákóczy Ferenc fogsága“, — eredeti történeti dráma 5 felvonásban, írta Szigligeti Ede. Az előadásról, — tekintve különösen annak történeti színezetét, nagyon sok kifogással kellene megemlékeznünk; ánde a tér, melylyel

— Bonjour madame, bonjour!

— Elment az eszed, hiszen este van, — s nem látod, hogy szakállam van s így férfi létemre nő-nem vagyok.

— Nekem is van szakállam — mondja ő — s mégis nő vagyok...

— Értelek maszkoeskám — szemmel tartalak.

Igy ment ez tovább-tovább, s így ment volna hihetőleg még tovább, ha a maszkok többen s ügyesebbek lettek volna. Az éjfél azonban így is bevértam — maszkom kilétét megtudandó, — s nem esáldottam: ő nő volt, bár nem a legszebb, — de nem ezért nem szóltam hozzá, hanem mert nem volt tanácsos, mivel körülötte sürgölődött — hihetőleg kedvese — egy tenyeres talpas lovag...

Farsangi bohózatnak ez is megjárja, bár nem ütött oly jól ki a maszkbál, mint kellett volna — s esakis a módját adták meg, mint a kunok a kapitányoknak.

Furesább mulatságuk volt ennél a múlt napokban a vasúti utazóknak, kiket a hófúvások az uton szorítottak s főkép a tiszavidéki vaspályán. Ezek soká megemegetik azt a farsangi mulatságot, melyet átéltek. Egy ekkor Kassára utazó barátom levele fekszik előttem, mely a hírlapoknál sokkal élénkebben festi az akadályt s annak jó s rossz él-ményeit.

Nem tartom untatónak e levél kivonatát közleni olvasóimmal.

„A mint Debreczenből elindultunk, — így ir barátom — Nyiregyháza és Királytelek közt a vonat elakadt. Sok volna leírni, mint remegtek az utazók s főkép a nők, a mindinkább növekvő veszélytől. Egy hóvilág vett körül bennünket s egy tekintetet vetve erre — még reményünk is alig volt a szabadulásra. Ölnyi magas hó vetett elénk gátot — s mi élelem nélkül — — képzelheted a helyzetet... Mig végre sok küzdelem után Királytelek pusztá tanyáin menhelyet nyertünk. Egy tanyán mi hatan voltunk: egy ballábára sánta fiatal báró, ki vagy angol volt, vagy az angolt affektálta, mert egy szót sem szólt. Arcán semmi fölindulás jele. A másik egy debreczeni nő volt leányával, s a harmadik: egy magánosan utazó gyönyörű barna nő, ki a két előbbivel csevegett, én és... Sándor. Az utazási ismeretség még

Ebbe a föliratos színházba vezettek volna téged olvasóm s Vailati P. olasz királyi kamarai virtuóz műestélyében részeltettek volna, — ha te is részelteted vala a szegény világtalan művészt pártfogásodban; de hideg szivedért (tisztelet a meleg szívi pártfogóknak) ezzel adósod maradok egész 1877. január 11-ig — ekkor meg úgy is elvesz a világ Castro Giovanni szerint, s húzza majd be az ajtót az, a ki hátul marad...

Igazán, ha elfogulatlanul tekintünk lelkünkbe, s részrehajlatlanul mérlegeljük tetteinket, — oly hitványságokért dobjuk ki néha forintjainkat! s mikor áldozat-állékról van szó, hogy azokkal egy boldogtalan művész sötét napjait megenyhítsük — fukarok leszünk; pedig az is egyik mérlege szellemi műveltségünknek, hogy mennyiben pártoljuk a művészetet; — valódi művészetet értek s nem olyat, hogy ha egy jól kihizott barát hangorát vesz kezébe s áriázza:

„Gyere be rózsám, gyere be,

Csak magam vagyok idebe...“ már minyárt művészetnek nevezük, — mert az ilyen művészetnél többre beesülöm az utolsó cigánybanda tiszteletbeli tagját is, ki csak azért jár így télen a „nemzetséggel“ disznótorokba, lakadalmakba, hogy neki is jusson valami köröm faradék, — s ha hogy a nagy bögs felönt — kiségitse a bandát a bögs egyhangú mormogtatásával. És ez nem is oly ritkaság így farsangon, mikor ma Mihály bácsi ad disznótort, holnap meg Imre sógor hamis szemű Panni lányának tartja a lakodalmát, — hol a kínálásnak vége hossza nincs: „Tessék szomszéd uram, — tessék komám uram!“

Mulatság és bál mindenfelé... Itt hozzák épen az „Olvasókör“ meghívóját is a febr. 3-iki táncvizsgalomban. „Eltessék ám jönni“, — parancsol rám a kihordó; — „megyek, megyek, mihelyt elindulok...“ hanem előbbvaló most nekem a színházi álarozosbál, mely ép ma este tartatik. Nézzük meg ezt.

Benyitok. A publicum nagy és vegyes, mint a hullámozó tenger, melynek gyöngyei iszap közé rejtve... Talán mindössze öt darab ügyetlen maszk ödöng ide s tova. Egy azonban kiválik, — felém tart s: „Ismerlek“, — mondja.

— De bánom, ismer engem más is.

ezúttal rendelkezünk, szűkebb, semhogy azt megengedhetné, azért csak általánosságban jegyezzük meg, hogy az egészben véve nem volt kielégítő. Közönség kicsiny számban jelent meg.

Az amerikai nők.

(N—g.) Az amerikai nők ifjúságukban többnyire mind szépek, de igen korán elhervadnak. Termetük könnyű és csinos növésük van. Viseletükön észrevehető, hogy nincs meg azon simaságuk és finomságuk, mely a mi nőinket jellemzi. Föllépésük a közéletben nyugodt és biztos. A piperéhez tökéletesen értenek, ruházatuk — főleg az előkelőbbeknél izletes és gazdag.

Tagadhatlan, hogy a hírhedt jólét és gazdagság hírére az idegen előtt e gazdag ruházat nagyon emeli, midőn az új világ államaiba lép. Különben is csak ritkán találkozni rongyos emberrel, ki könnyörületünket igényelné. Még a városi és vidéki viselet közötti különbség is — itt egészen megszűnik; minden nő a francia divat szerint öltözködik, csak hogy a meggazdagodott középrendű nő fényes öltözetében is meglehet régi mozdulatairól és viseletéről ismerni.

A gazdag amerikai büszkeséget helyez abban, hogy neje az ő gazdagságát öltözetén mutassa. S e büszkeségnek a nők meg is felelnek becsületesen. New-Yorkban a nők többnyire világos színű selyem ruhát viselnek, s majd mindnyájan fátyolozva járnak, télben nyárban, s a pirosítokat általában szeretik. Némelyek fehérre festik arcukat.

A világ e leghazadabb népe legnagyobb rabja a divatnak. A párizsi divatot egész a nevetésig utánozzák, s különös sajátossággal igyekeznek ezt az amerikai szokásokkal vegyíteni, — s ez különösen a színek tarkaságában jelenkezik.

Egy nem épen legelőkelőbb nő évi kiadása csupán piperére kétezer dollárt tesz, vagyis a mi pénzértékünk szerint 4000 frtot.; mert mindent a városban lakó, de párizsi nevet viselő árustól kell megvennie s fizet érte kétszeres árt, bár — ugyanazon kelmet vagy ruhadarabot az ugyanazon utcában lakó nem párizsi árustól félannyiért is megkaphatná. (Persze a kereskedők fölhasználják a nők e gyenge oldalát.)

New-Yorkban d. u. 3 órakor az üzleti helyiségek bezáratnak, s a fiatal divatvilág előzőli az utcákat.

A fiatal nők szabadon sétálnak fel s alá fiatal férfi kíséreléssel s ezen senkisémet botránkozik meg. Jaj azonban a férfiak, ki ily sétán a nőt akarati ellen kísérni merné; a nőnek, kivel ez megtörténik, joga van ezért a férfit bíróság elé idéztetni, — mert tudnunk kell, hogy az amerikai törvénynek az ily udvariassági sérelemre büntetése van, mely rendesen pénzbeli. Az ily bűnügyi tárgyalások nyilvánosak s a lapokban is közöltetnek.

nem kötött össze bennünket, mivel külön szánon érkezünk ide. Ismered Sándor confidens természetét s fecsegő nyelvét, e mellett élénk elmézéségét, — ő egyiket sem pihenteti soká. Ha megtörténik, hogy valaki kifizeti, annál elmézészebb lesz. Jó természet. Most azonban megjárta a szép asszonynyal. Ennivalóra vártunk, mit lovasok hoztak az utazóknak. Le s föl járkáltam Sándorral az elég tágas szobában. A báró a búbos mellett ült s szivarozott, a nők az asztal körül, kikkel alig váltottunk még eddig szót; én — mert üres szavú udvarló nem vagyok, Sándor: mert ha én nem, ő sem... Egyszer a szép asszony fölkel, s az ajtónak tart. Mi föltre álltunk, — s midőn kilép a már-már utána csukódó ajtón, halkán szól hozzám Sándor:

— Barátom, szúrd ki szemeimet, — nem méltók ily szépség nézésére... A nő meghallotta s hihetőleg gúnyos véve a megjegyzést, visszafordul s hangosabban mint Sándor — szól:

— Ugyan mit kíván barátjától lehetlent, hiszen ön már úgy is szemtelen...

Én köbálványává váltam, — Sándor pedig egyet csipetett rám szemével, nagyot fújt szivarfüstjéből s némi humorral mondá:

— Nem értem!...

A másik két nő mosolygott; — s mikor visszatért az éles nyelvű szépség, már beszélgetésben talált bennünket a hölgyekkel... Egy udvarias bocsánatkérés azonban mindent helyrehozott — s a további órákat — mondhatom, kedélyesen töltöttük... Ilyenek a nők... Ki láthatna szívökbe: mi honol ott... mennyi gúny, szájalom s ellentétes érzélem!

Ez epizód után visszatérhünk csendes tűzhelyünkhöz, hol nem volt zord idő, sőt ellenkezőleg — mulatság mulatságot ért akkor is. E tájban volt a „Népkör“ második bálja is, hol egy magát most képező „divattudósító“ is megfordult; de csak éjfélig láttam, akkor hihetőleg haza ment bálitudósítást írni, mikkel úgy tele vannak most a szépirodalmi s divat lapok, sőt még a vidékiek is. Maholnap megérjük, hogy a „Postaközlöny“, „Merkur“, „Gazd. Közlöny“, „Magyar Állam“ is bálitudósításokkal lesznek tele, mivel a többiek már tömve vannak, s csak olvasni kell őket... Bál itt, bál ott, bál

S ép azért, mert a nő még az ildomoság szabályaira nézve is a törvény védi: sokkal szabadabb a két nem egymással közlekedése, mint nálunk. Tizenkét éves korában a kisasszony önállólag fogadja a hasonkorú ifjak udvarlását s tizenöt éves korában már biztosan és önállólag lép föl a nagy világban. Az amerikai és angol szokás úgy hozza magával, hogy a nő üdvözölje előbb a férfit, s ennek be kell várnia: vajjon akar-e a nő fölöle tudomást venni. Ezen szokás nagy előnyt ad a nőnek s megtanítja bizonyos kimért viselkedéssel lenni a férfi irányában.

Miután az amerikai férfi tudja a határokat, melyek őt a nő iránti eljárásban korlátozzák, azért a szülők itt nem oly féltékenyek és örködők gyermekeik — különösen leányaik felett, mint nálunk. A leány szabadon fogadja az ifjú látogatását; együtt megy vele a színházba, színház után valamely csemege-boltba, s gyakran éjjel után kísérteti magát általa haza a nélkül, hogy ez által legkevésbé sértene az illedelmet, vagy rossz hirbe jöjné.

Az ifjú amerikai nő soha sem titkolja abbeli szándékát, hogy férjhez menni kíván. Ha e célját elérte, csendes háziasszonnyá válik s úgyszólván, elenyészik a gyermek-szobában. — E részben a külföldiek vagy más idegenek gyakran bakot lönek. Szokás szerint udvarol ugyanis valamely amerikai leánynak. Ez udvarlást — amerikai szokás szerint komolyan veszi s házasságra gondol — míg ez az udvarlónak esze ágában sincs. Azért panaszkodnak gyakran az amerikaiak, hogy az idegenek elrontják jó szokásaikat s kényszerítik őket, hogy gyermekeiket európai módra őrizzék. — Ha az amerikai apának valamely ifjú látogatása leányánál feltűnővé válik, megkérdi ezt egyenesen házassági szándéka felől s tagadó válasz esetében kiltja házából.

Különben a műveltebb amerikai nőknél a házasság számításból történik. „Szerelm és házasság az amerikai förendüeknél ritkán van együtt“, — írta néhány évvel ezelőtt egy new-yorki lap — „az arisztokrácia leányai, kik a legmagasb körök számára neveltetnek, elvesztik azon finomabb érzésüket, melyek a nőt a férfi előtt kedvessé teszik, elvesztik már mielőtt a tizennyolezadik évbe lépnek.

Nyárban a kies tengeri és ásványos fürdők tömve vannak művelt társaságokkal. Az úri világ oda sereglik, és pedig azért, hogy fürödjék és ásványos vizet igyék, (melynek erejét azonban még egy vegyész sem vizsgálta meg) tulajdonképen pedig, hogy — mulasson. A reggeli és ebéd rendezés közös termekben, társaságokban töltetik el, úgy a vacsora is, melyet táncz szokott követni. Az egész fürdői élet különben csak a szobákra szorítkozik; közös séták és kirándulások — a mi a fölvét nyujtaná — szokatlanok. Nyolcz órakor

amott, — itt zöld selyem, ott sárga selyem, amott fehér selyem ruhás hölgy volt a bálkirályné.

Hát a ma esti nőegyleti bálban ki milyen ruhában jelenik majd meg, s ki lesz a bálkirályné? Majd megmondjuk máskor. És most: jó mulatságot a bálázóknak!

Egy nap a mézes hetekből.

Elbeszélés.

Irtá: Tasy P.

Ma egy hava, hogy Szendei Mór fiatal bankár oltárhoz vezeté Kapolyi Kamillát s ama boldog halandók egyikévé lön, kik az életet a paradicsom kertjével azonosnak látják. De hogy is ne?

Kamilla szép volt, mint a belvederi Venus, melyet ihletett festő vásznára festett, szép, mint milyent a költő ideálának nevez.

Arca mintául szolgálhatott volna egy szobrásznak, s szemei hasonlítottak a sötét éj csillag fényéhez s szelíd nyájasságra mutattak. Tehát egy hó, vagyis 30 nap múlt el, mióta Szendei Kamillát ne-jének mondhatá! E 30 nap boldogságát hasztalan kísértene meg a toll esetelni épen úgy, mint a paradicsom embereinek boldogságát a végzetteljes alma izlése előtt.

S ma Február 9-ike van, a 31-ik nap a menyegző után. Hideg téli szél járja kívül át az utcákat, a hó esikorgott a járókelők lépteit alatt, de Mór és Kamilla nem törődnek ezzel, mert át vannak hatva szívük kölesönös melegétől, aztán meg a kályha sem volt messze meleg leheletével a pamlaghoz, melyen ültek.

— Szeretsz Kamillám? — kérde a boldog férj szerelemittasan.

— Paff, hangzék a kályha felől, melyben a tűz pattogott.

Mór önkénytelen a kályhára nézett, neje pedig felelet helyett férje keblére hajtá fejcskáját.

— Te hű maradsz hozzám örökre?

— Puff, szólalt meg ismét a csintalan kályha, miközben Kamilla Mór arcába tekintett.

— Igen, Kamillám hű leszek hozzád, mint a nap a földhöz, — válaszolá a férj s felkelt, hogy a kályhában égő szikrákat élessze.

este sötét van és hűvös, s mindenki a közös ebédlőbe, vagy a színház közös társalgási terembe vonul, és vagy táncz, vagy pedig egy — valóban egyhangú és unalmas társalgás következik.

(Vége köv.)

Kimutatása

az iparegylet által az iparműkiállítás javára január 20-án rendezett tánczestély jövedelmének.

Bevétel: bementi jegyekből 343 forint, ajánldékozásokból 3 arany és 54 forint, összesen: 397 forint.

Kiadás: 188 frt. 51 kr. Maradt tiszta jövedelem 3 arany és 208 frt. 49 kr.

Ajánldékozni illetőleg felül fizetni kegyeskedtek: Deák Lászlóné úrnő 2 aranyat, K. Zs. 1 aranyat, mélt. Horváth Döméné úrnő 4 frt., Hornyik János úr 4 frt., Aág Károly úr 4 frt., Oszman Henrik úr 2 frt., Szurmai Pál úr 2 frt., Dubecz János úr 2 frt., Pacsu Mihály úr 1 frt., Szűcs Imre úr 1 frt., Bleyer Ignác úr 1 frt., Simon Imre úr 1 frt., Urházi Sándor úr 1 frt., Pátkay József úr 2 frt., Kiss Miklós úr 5 frt., Sármay Márton úr 5 frt., Schubert Antal úr 5 frt., Csolnoky Ferencz úr 5 frt., Butterer János úr 2 frt., Stringovits János úr 1 frt., Bodis János úr 1 frt., ifj. Csókás József úr 1 frt., Magyar László úr 1 frt., Lestár Péter úr 1 frt., Pátkay Sándor úr 1 frt., Madocs István úr 1 frt.

Midőn a rendező bizottság fentebbi jelentését közzé tenni kedves kötelességének tartja, mind a lelkes adakozóknak, mind az ügyet oly meleg részvétellel méltatott t. cz. résztvevőknek hálás köszönetét nyilvánítani, jövőre is kérve, hogy az egyelet számára eddig is tapasztalt pártfogásokat megtartani kegyeskedjenek.

Kecskemét, 1872. Január 22.

a rendező bizottság.

Helybeli újdonságok.

— **A helybeli iparegylet** f. évi január 20-án tartott bálja, mint mindig, úgy most is igen jól sikerült. A nagyszámmal egybegyűlt csinos női közönség közül kiemlítendő: a közkedvességű Deák Mari és Fényffy Mathild, továbbá John Ágnes, Herczegh Mari és Körmöczy Aranka kisasszonyok. A közönség reggeli 5 óra után oszlott szét.

* **Szaporaság.** A legközelebbi napokban egy helybeli nő, Paksiné Sándor Mária három egészséges gyermeket, két leányt és egy fiút szült. Mind a hármat — mint ép egészséges gyermekeket meg is keresztelték már, s folyvást jó egészségben vannak. — Ugyancsak a napokban egy vasúti hivatalnokné mosónéja a mint az indóháznál mosónéi foglalkozását végezné, rosszul lesz a szülési fáj-

Kamilla ülve maradt. E pillanatban kellemetlen hangot bocsájtott ki a férj ajkain.

— Mi bajod anygalm?

Mór egyik újjára lehel, melylyel a kályha nyílásának rácszatát érinté s megégette. Ez volt az első kellemetlen perce a menyegző után.

Kamilla felkelt s megsimogató a szerencsétlen ujját s férje ajkait voná ajkaihoz, hogy az új fájdalomt enyhítse.

— Fáj nagyon? kérde azután sajnálkozva. A férj mosolygott. „Ha fájna is feledném, midőn ily anygali nőt látok magam előtt, mint te vagy Kamillám! —

— „Paff, paff“, szólalt meg ismét a kályha.

Kamilla észrevette ezt s indulatosan fordult a kályha felé. Bizonyosan vizes fát raktak a tűzre.

Vannak az életben gyakran oly pillanatok, melyekben a természet játékot űz velünk s boszantani akar; ily pillanat az is, — midőn a fiatal házaspár boldog szerelmi ömlengésben egymásnak szépeket mond s a kályha tárgyilagossá ostobaságában minden „convenance“-t (illet) mellőzve monoton „paff“-jával bele szól, mintha gúnyolódni akarna. Önkénytelenül ingerültté leszünk e pillanatban s így nem csodálkozhatunk, ha Kamilla ingerültségében eldobta a fát, melyet felvett, hogy szárazságát megvizsgálja.

— Ne neheztedj Kamilla, mondá a férj s a nő homlokáról eltűnt a kályha s nedves fa által okozott ingerültség kifejezése s fölötte újra azon vidámságot, mely sajátja volt. Oh a nők gyorsan tudják kedélyhangulatukat s arczkifejezésüket változtatni! Kamilla újra vidáman esvegett férjével, midőn Jóska, az inas, levelet hozott. Mór kézhez vevé azt.

„T. Kápolyi Kamilla úrnőnek“ tisztelettel volt a borítékon.

— Megengeded, hogy felbontsam? — Kérdé a férj.

— Tehát mégis irt! Kiálta a nő s kiragadá férje kezéből a levelet, melyben a következő sorok állottak.

(Folytatása következik.)

dalmak következtében, s a helyszínen két leánygyermeket szült.

† **Az iparos ifjúság** önképző egyesületének adtak egyszer s mindenkorra: B. Kis Miklós úr 5 frt.; az iparegyet 5 frt.; a szabócéh 8 frt.; a timár ifjúság 10 frt.; a lakatoscéh 1 frt. Összesen: 29 frt. A nevezett önképző egyesület könyvtárának segélyére t. Fehér Péter tanár úr a Corvina-társaság egy részvényét 33 füzetet. Molnár Lajos úr 6 db. könyvet. A ref. ipartanulók 4 kötetet és 20 o. é. forintot. Fogadják a szíves ajándékozók az egyleti ifjúság halálát. *Böszörményi Mihály*, egyleti elnök.

○ **Kasza Imre** napszámos f. hó 23-án azt gondolta, hogy e földi életet jó lenne felcserélnie az égi szállással, s kapta a padlason felkötötte magát; azonban levágták, magához tért, s ma már semmi baja sincsen.

○ **Állatkinzás.** Egy jászlajosi suhancz f. hó 25-én a kőrösi-nagy-útczában, három kiéhezett lován elkövetett (vasvillával szurkálta, verte őket) állatkinzásért három napi fogságra ítéltetett kapitányi hivatalunk által. Nagyon helyesen.

* **Fölkérettünk** a következő sorok közlésére: „A Magyar- és Erdélyhonban lakó összes len-

gyelek saját érdekükben fölkéretnek, hogy lehetőleg pontos lakezimeiket a „Tygodnik Polski“ című lengyel hetilap szerkesztőségének Pesten, Posner-féle könyvnyomda — minél előbb beküldjék.“ A „Tygodnik Polski“ szerkesztősége.

Vidéki újdonságok.

* **Első magyar közgazdasági gyűlés** fog tartatni Pesten ez évi márczius 24—28-ik napjain, melyre a szétküldözött meghívókból szerkesztőségünk is kapott egyet. E meghívóból látjuk, hogy e gyűlésben minden érdeklődő részt vehet; továbbá társulatok, egyesületek stb. képviselhetik magukat. A résztvenni kívánók 6 frt. lefizetése mellett tagsági igazolványt válthatnak „a közgazd. gyűlés létesítő bizottságánál“, Pest, ország-út, 7. sz.

* **A világ vége.** Castro Giovanni olasz a világ végét 1877. január 11-re jelöli (tehát még 5 év van hátra). Azt állítja, hogy egy égitest neki ront szerencsétlen földünknek, s oly közel jön hozzá, hogy rajta mindent hamuvá éget. Ha így lesz, jaj a hitelezőknek.

* **Fehér őz.** A nógrádi erdőségekben egy tiszta hófehér őzet löttek, melynek körmei is fehérérek voltak, csupán a hátrészen levő szokásos fehér részek vörös színűek. Mint ritkaságot, a nemzeti múzeumnak szánták.

Tudósítás a kecskeméti piacról.

(Alsó-ausztriai mérő szerint.)

1872. évi Jan. 23.

Búza 87 fontos 6 frt. — kr. 83 fontos 4 frt.
70 kr. Rozs 80 fontos 3 ft. 30 kr., 78 fontos 3 frt.
20 kr. Árpa 74 fontos 2 ft. 72 kr., 68 fontos 2 ft.
56 kr. Zab 2 frt. — kr. Kukoricza 3 frt. 40 kr.
Köles 2 fr. 70 kr. Burgonya 3 frt. 30 kr. Sertéshús mázsája 24 frt. Szalonna mázsája 29 frt. Hizottlúd párja 5 ft. 40 kr. Széna mázsája 1 frt. 60 kr. Szalma mázsája — frt. 70 kr. Keményfa öle 20 ft. — kr. Puhafa öle 12—14 ft.

Felelős szerkesztő: **Hornyik János.**

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

A kecskeméti takarékpénztár-egyesület rendes évi közgyűlését f. évi Február hó 4-ikén d. e. 10 órakor fogja megtartani a régi városháza terében, melyre a részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgyai a gyűlésnek:

1. Igazgatói jelentés.
2. A lefolyt év üzlet kimutatásának és mérleg előterjesztése.
3. A leltározó és számvizsgáló bizottságok jelentései.
4. Az osztalék meghatározása.
5. Az igazgatói tiszteletdíj végleges meghatározása.
6. A kilépő 16 választmányi tag helyetti választás.
7. A leltározó, számvizsgáló s a jegyzőkönyvet hitelesítő bizottságok kinevezése.
8. Egyéb a társulatot érdeklő indítványok elintézése.

Kecskeméten, 1872. évi Január 7-én tartott választmányi ülésből.

Lestár Péter,

igazgató.

3—3

Lakás kerestetik.

A város bármelyik népes utcájában lakás kerestetik egy itthon megtelepedni kívánó ifjú iparos részére, három szoba, konyha és kamrával; az illető háztulajdonos értekezhetik e lap szerkesztőjével.

3—3

Hirdetés.

Kovács Jánosnak a Kőrösi-útczán levő emeletes házában egy magános bolti helyisége, úgyszintén a szegleten levő bolt-szoba, konyha és éléskamrával együtt folyó 1872. év April 24-től kezdve haszonbérbe kiadandó.

Értekezni lehet a fent említett háztulajdonossal, Kis-Csongorádi-útcza, 336. szám, saját házában.

3—3

Jutányos biztosítás.

A 2 millió alaptőkével bíró „Kronos“ nyugdíj- és életbiztosító társulat, melynek élén hazánk legtekintélyesebb s vagyonosabb férfiai állnak, csekély díjért biztosít:

Örökösöknek tőkét; özvegyeknek évi nyugdíjat vagy tőkét; gyermekeknek nevelési évi díjat vagy kiházasítási illeteket; kereskedőknek befektetett tőkét stb. stb.

Bővebb értesítést kaphatni s biztosíthatni

kerületi főügynök

László Károlynál.

Irodája saját házában, Folyóka-útcza 90. sz. Kecskeméten.

2—2

A hazai kiházasító részvénytársulat Pesten.

Mely a m. m. miniszterium 142. sz. leiratával engedélyezett és 500,000 frt. alaptőkével bír, tehetővé tette minden szegényebb, valamint gazdagabb, nőtlen, hajadon, vagy özvegyiségben lévő t. cz. egyéneknek, hogy magának kedvező és jutányos feltételek mellett hozományt biztosíthatnak u. m.:

10 ft. beiratási illeték és 50 krnyi hozzájárulási díjjal	500 ftot.
20 „ „ „ „ 1 frtnyi „ „	1000 „
40 „ „ „ „ 2 „ „	2000 „
100 „ „ „ „ 5 „ „	5000 „
200 „ „ „ „ „ „	10,000 „

Bővebben lehet értekezni, és biztosítási jelentéseket beadni, Goldhammer Mór megbízott ügynöknél

Kecskeméten a főtéren.

1—5

Földeladás.

Hegedűs János vásárhelyi kántornak a borbási pusztában, Kecskemét város úrréti határában, a szolnoki országút mellett levő 100 holdas földbirtoka szabad kézből eladó; értekezhetni magával a tulajdonossal, vagy helyben Grey Károly úrral.

1—3

Hirdetés.

A kecskeméti róm. kath. egyház tulajdonához tartozó s a nagy-kassinó tőzsomszédságában fekvő Dimó-féle ház anyagai f. évi február 6-án a helyszínen délelőtt 10 órakor tartandó árverésen el fognak adatni; miről a venni szándékozók arról értesítettnek, hogy az eladásra kitűzött épület négy részletben, nevezetesen: az emeletes, valamint a feltetejű épület falai, úgy a két épület teteje külön-külön fog eladatni.

Az eladási feltételek január hó 9-től a gondnoki hivatalban megtekinthetők.

Kelt Kecskeméten, 1872. jan. 25.

Farkas Gergely m. k.

főgondnok.

1—1